

practices, small businesses can strengthen their competitive position, enhance their resilience to external pressures, and ultimately achieve greater success in both domestic and global markets.

References

1. Ушкаренко Ю.В., Чмут А.В., Синякова К.Н. Креативні кластери як форма кооперації в креативних індустріях Європейського Союзу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: «Економічні науки»* 2019. № 36. С. 26-31
2. Чмут А.В., Чмут О.О. Сучасні виклики менеджменту в умовах VUCA – світу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки.* 2023. Вип. 47. С. 47-52. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/123456789/17776>
3. Чмут А.В. Аналіз розвитку підприємств кондитерської галузі України в умовах військового стану. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки* 2024. № 51 с 45-50. URL: <https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/842>
4. Чмут А.В., Грицина В. Розвиток малого і середнього бізнесу в країнах Європейського союзу. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції: Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку (Херсон 25-26 квітня 2019 р). Херсон: ХНТУ, 2019. С.512-513.

Сорока О.В.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці,
Одеській національний економічний університет

ПРИРОДА СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Вперше уявлення про важливість соціального здоров'я було сформульовано у рамках діяльності Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Вже в Статуті ВООЗ від 1946 року було сформульовано визначення поняття «здоров'я», яке включало три взаємопов'язані компоненти: фізичне; психічний; соціальне благополуччя [1].

Соціальне здоров'я - це поняття, що характеризує рівень добробуту та соціальної активності особи або колективу в контексті їхнього соціального оточення [2, с.697].

Задачі соціального здоров'я відображені на рис.1

Рис.1 Задачі соціального здоров'я

Джерело: складено автором

Головні особливості соціального здоров'я: взаємозв'язок з іншими аспектами здоров'я людини, як на фізичному, так і психічному рівні; орієнтація на загальнолюдські цінності; значущість як для індивіда, так і для суспільства загалом; залежність від різних суспільних, економічних, політичних і культурних чинників; зв'язок із самоактуалізацією та формуванням особистості.

Соціальне здоров'я пов'язане з низкою важливих факторів: рис.2

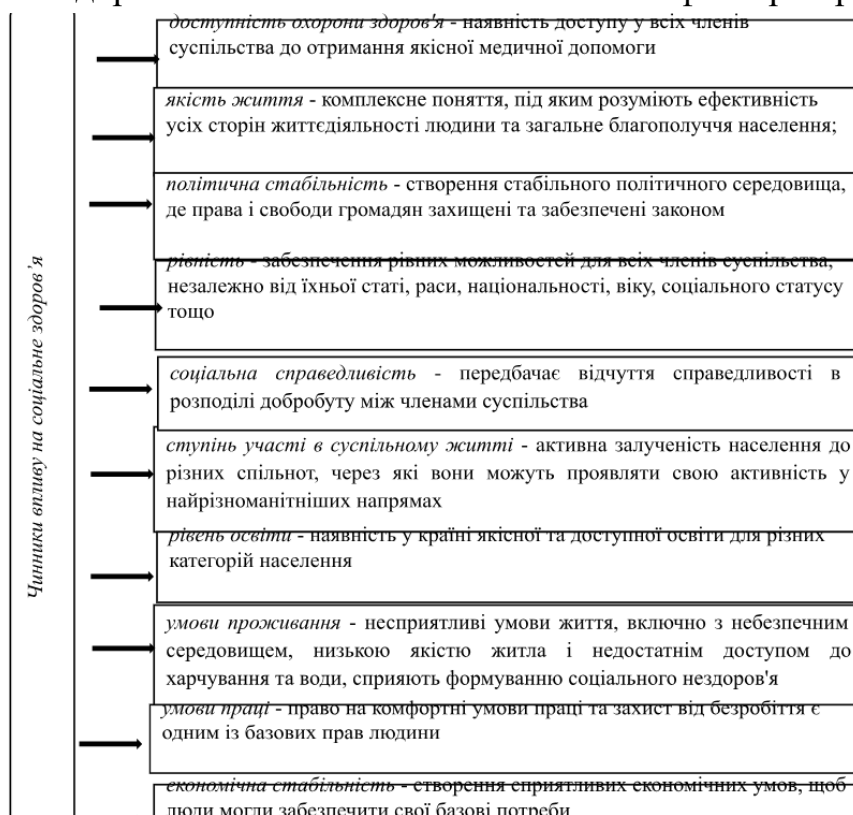

Рис. 2 Чинники впливу на соціальне здоров'я

Джерело: складено автором

Таким чином, на наш погляд соціальне здоров'я населення — це інтегральний показник функціонального стану суспільства, що виникає внаслідок дії всієї сукупності об'єктивних та суб'єктивних факторів, найважливішими складовими якого є соціальний добробут населення та стабільність соціальної системи (соціальної групи, спільності, суспільства), її здатність ефективно функціонувати та розвиватися.

Показники соціального здоров'я можуть відрізнятися в різних регіонах і різних групах суспільства всередині однієї країни. Загалом найкращі показники спостерігаються у державах із високим рівнем економічного та соціального розвитку.

Напрями зміцнення соціального здоров'я наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Напрями зміцнення соціального здоров'я

Напрямок	Зміст
<i>Боротьба з дискримінацією та нерівністю</i>	забезпечення рівного доступу до медичних послуг, освіти, роботи та інших соціальних благ
<i>Забезпечення доступу до якісної медичної допомоги</i>	створення системи охорони здоров'я, яка забезпечить доступність і якість медичних послуг для всіх верств населення
Підтримка місцевих спільнот	залучення людей до громадської активності через створення і розвиток локальних груп, що об'єднані спільними інтересами
<i>Пропаганда ЗСЖ</i>	популяризування здорового способу життя, що містить у собі правильне харчування, регулярну фізичну активність, відмову від куріння та вживання алкоголю
<i>Профілактика захворювань</i>	проведення масових медичних обстежень і регулярне відвідування лікарів сприяє своєчасному виявленню захворювань та їх профілактиці
<i>Розвиток освіти та культури</i>	доступність освіти для всіх, а культурні заходи повинні сприяти культурними заходами психологічному комфорту та благополуччю людей
<i>Соціальний захист</i>	підтримка людей у разі втрати джерела доходу, забезпечення пенсій та інших виплат, допомога у важкі періоди життя
<i>Поліпшення якості життя</i>	створення сприятливих умов життя й роботи, поліпшення житлових умов, забезпечення доступу до чистої до чистої води та їжі

Джерело: складено автором

У сучасному світі концепція соціального здоров'я стає дедалі важливішою, оскільки людство стикається з різними викликами та проблемами, які прямо впливають на загальний рівень життя суспільства.

Для зміцнення та розвитку соціального здоров'я в суспільстві необхідно, щоб усі соціальні інститути функціонували ефективно. Вони повинні не лише задовольняти конкретні потреби та інтереси громадян, але й формувати ці потреби та впливати на інтереси, таким чином сприяючи формуванню та розвитку соціального здоров'я населення.

Соціальне здоров'я має бути визнано важливим елементом державної політики: його слід інтегрувати в різноманітні програми та стратегії, спрямовані на підвищення якості життя населення; зміцнення соціального здоров'я є комплексним завданням і потребує участі не лише медичних, а й соціальних, економічних та освітніх інститутів суспільства.

Сьогодні проблема соціального здоров'я стає особливо актуальною не лише через політичну та соціально-економічну кризу, але й через військові дії в Україні. В умовах війни надзвичайно важливим є аспект ментального (психічного) здоров'я. Ментальне здоров'я – це стан психічного благополуччя, при якому людина відчуває здатність ефективно справлятися зі стресами повсякденного життя, реалізовувати свій потенціал, працювати продуктивно та співпереживати іншим. Це також охоплює вміння будувати здорові стосунки з оточуючими та адаптуватися до змін і складних життєвих ситуацій.

Згідно з визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), психічне здоров'я характеризується як стан благополуччя, в якому індивід здатний реалізувати свій потенціал, справлятися з життєвими стресами, ефективно працювати та робити внесок у життя своєї громади. «Ментальне здоров'я нації є основою розвитку держави, оскільки воно впливає не лише на індивідуальне життя, але й на здатність людини виконувати соціальні ролі та функції, а також на її внесок у загальний прогрес суспільства» [3, с. 208].

Громадські організації (ГО) можуть суттєво впливати на підтримку соціального здоров'я населення через реалізацію різноманітних програм і ініціатив. На нашу думку, співпраця між державними структурами та громадськими організаціями дозволяє об'єднати зусилля та ресурси для досягнення спільних цілей у сфері охорони здоров'я.

Громадські організації здатні внести нові ідеї, інновації та експертні знання, що доповнюють діяльність державних установ і підвищують ефективність програм і стратегій. Важливо зазначити, що така співпраця також сприятиме покращенню публічної довіри до уряду, оскільки вона демонструє важливість врахування думки громадськості та їхніх потреб у процесі ухвалення рішень. Це, в свою чергу, сприятиме більшій прозорості та відкритості, що позитивно вплине на якість послуг у галузі охорони здоров'я.

В умовах переходу до інноваційного суспільства роль соціального здоров'я населення дедалі більше зростатиме і посилювати свій вплив

управління державою, створюючи нові види соціального проєктування і управління.

Список використаних джерел

1. Статут (Конституція) Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU46004> (дата звернення 26.10.2024)
2. Тимошенко Н. Є. Соціальне здоров'я як складова соціального благополуччя. *Техніка і наука сьогодні.*, №3(31)2024 с 693-704
3. Ткачишина О.Р. Проблема ментального здоров'я в Україні: психологічний аналіз. *Габітус.* 2023. Вип.53. С. 207-211.

Сорокіна А.М.,

асистентка кафедри готельно-ресторанного
та туристичного бізнесу,
Херсонський державний університет

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Цифровізація на підприємствах передбачає впровадження сучасних цифрових технологій для автоматизації, оптимізації та покращення бізнес-процесів. Цифровізація має значний вплив на підвищення конкурентоспроможності підприємств кондитерської галузі. Ось кілька ключових аспектів:

1. Автоматизація виробничих процесів

Цифрові технології не дозволяють автоматизувати окремі етапи виробництва, такі як упаковка, контроль якості та логістика. Використання системи управління виробництвом (MES), а також технологій Інтернету речей (IoT) допомагають зменшити витрати на персонал, знизити рівень помилок та підвищити загальну продуктивність.

2. Аналіз даних і прогнозування попиту

Використання великих даних (Big Data) і технологічного інтелекту дозволяє аналізувати споживчі вподобання, прогнозувати сезонні зміни попиту та адаптувати виробництво під запити ринку технологій. Це дозволяє кондитерським компаніям швидше реагувати на потреби клієнтів і створювати індивідуалізовані пропозиції.